3. Rudenko M.M., Koshlyak M.A., Dubrova S.V., Kolomoyets H.A., Derevyanko V.V. (2020). Metodyka vykladannya dzyudo v zakladakh zahalnoyi serednoyi osvity: Metodychnyy posibnyk. Kyyiv-Chernivtsi: «Bukrek». 380 s.
4. Severina L.Ye. (2023). Akrobatychni vpravy (tekhnika vykonannya ta metodyka navchannya): metodychni rekomendatsiyi. Lutsk. 30 s.
5. Khudoliy O.M., Ivashchenko O.V. (2014). Teoriya ta metodyka vykladannya himnastyky: Navchalnyy posibnyk. Kharkiv: OVS. T.1. 384 s.
6. Chuprun N., Zakopaylo S. (2020). Vplyv zanyat chyrlidynhom na riven fizychnoho rozvytku, fizychnoyi pidhotovlenosti ta fizychnoho zdorovya ditey 6-9 rokiv. Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Vyp. 7 K (127). S. 29-32.
7. Litwiniuk A. (2023). Conditioning and coordination motor abilities of combat sports athletes. Arch Budo Sci Martial Art Extreme Sport. 19: 169-177.
8. Naudžiūnaitė E., Aleknavičiūtė-Ablonskė V., Bubelis J. (2022). Effect of “IPPON” and “Judo 9+” Interventions on Balance and Coordination in Young Judo Athletes. Reabilitacijos Mokslai: Slauga, Kineziterapija, Ergoterapija. 1(26). 73-82. https://doi.org/10.33607/rmske.v1i26.1186
9. Sacripanti A. (2021). JUDO: Biomechanical Science for IJF ACADEMY. 628 p. https://www.ijf.org/ijf/documents/13
10. Uralovna, K.N. (2022). Development of coordinating abilities of youth 10-11 years participated in judo. Modern Journal of Social Sciences and Humanities. 1(4). 175–178. https://doi.org/10.51699/mjssh.v1i4.95
11. Watanabe J., Avakian L. (2022). Art and Science of Judo: A Guide to the Principles of Grappling and Throwing. Tuttle Publishing. 192 p.

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03(189).05

Бобровник В.І.
Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
зав. кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ
ORCID ID 0000-0003-1254-4905
Пугачов Д.О.
Аспірант, викладач кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ
ORCID ID 0009-0006-9838-3696
Ткаченко М.Л.
Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ
ORCID ID 0000-0001-6511-9107
Колот А.В.
Кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ
ORCID ID 0000-0002-0182-9107
Коновал Ю.М.
Аспірант, викладач кафедри легкої атлетики, зимових видів та велосипедного спорту.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ
ORCID ID 0009-0002-4298-1305

ПЕРЕДУМОВИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ ЗБІРНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНИ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ НА XXXIII ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ В ПАРИЖІ (ФРАНЦІЯ)

Враховуючи основні труднощі підготовки легкоатлетів збірної команди – країна перебуває у стані війни, багато спортивних споруд зруйновано – основні кошти йдуть на підтримку ЗСУ та військово-промислового комплексу України.

В цих умовах підготовка легкоатлетів збірної команди України до Ігор у Парижі мала певні труднощі в системі організації тренувального процесу – створення умов та місця проведення тренувань, а також неможливість комплектування команди легкоатлетів, які у відборі повинні були показати олімпійський норматив, що дає можливість виступати на Іграх.

Розглядаючи зазначені передумови підготовки спортсменів збірної команди України з легкої атлетики до Ігор Олімпіади, які розглядаються у статті, слід зазначити, що основні якісні складові результативності виступів спортсменів збірних команд є методологічно правильним підходом особистих тренерів, які в своїй більшості, показали практично кращі спортивні результати на Іграх, що говорить про правильність впливу тренерів збірних команд як на особистих тренерів, так і на самих спортсменів.

Проведені дослідження свідчать про те, що результат залежить не від кількісного складу команди спортсменів, а від якості знань, умінь та розуміння ситуаційного становища як самими тренерами, так і спортсменами, зважаючи на ситуацію, що склалась в Україні, честь якої вони захищали на Олімпійських іграх у Парижі.

Ключові слова: *Олімпійські ігри, збірна команда України, календар змагань, олімпійський норматив, процес підготовки спортсменів, призери Олімпійських ігор, світовий рекорд, війна в Україні, легка атлетика.*

Bobrovnyk V.I., Puhachov D.O., Tkachenko M.L., Kolot A.V., Konoval Y.M. Prerequisites for the training of athletes of the Ukrainian national athletics team at the XXXIII Olympic Games in Paris (France).

Considering the main difficulties in training track and field athletes for the national team: the country is in a state of war, many sports facilities have been destroyed or become unusable, the main funds go to support the Armed Forces of Ukraine and the military-industrial complex of Ukraine.

Under these conditions, the preparation of the Ukrainian national team athletes for the Games in Paris had certain difficulties in the system of organizing the training process, the conditions and venue of the training process, as well as in recruiting the team with athletes who had to show the Olympic standard during the selection, which gives the opportunity to perform at the Games.

Considering the above-mentioned prerequisites for the preparation of athletes of the Ukrainian national team in athletics for the Olympic Games, which are shown in the article, it should be noted that the main qualitative components of the effectiveness of the performances of athletes of the national teams are the methodologically correct approach of the personal trainers of the athletes, who in their majority showed practically their best sports results at the Games, which indicates the correctness of the influence of the national team coaches on both the personal trainers of the athletes and the athletes themselves.

The research results show that the result does not depend on the quantitative composition of the team of athletes, but on the quality of knowledge and skills and understanding of the situational situation of both the coaches and the athletes in which Ukraine finds itself, whose honor they defended at the Olympic Games in Paris.

Keywords: *Olympic Games, national team of Ukraine, competition calendar, Olympic standard, athlete training process, Olympic Games medalists, world record, war in Ukraine, track and field.*

Постановка проблеми. Враховуючи основні труднощі підготовки легкоатлетів збірної команди – країна перебуває у стані війни, багато спортивних споруд зруйновано – основні кошти йдуть на підтримку ЗСУ та військово-промислового комплексу України.

В цих умовах підготовка легкоатлетів збірної команди України до Ігор у Парижі мала певні труднощі в організації тренувального процесу, створення умов та місця проведення тренувань, а також неможливість комплектування команди легкоатлетами, які у відборі повинні були показати Олімпійський норматив, який дає можливість виступати на Іграх. Однак ці об'єктивні проблеми згуртували тренерський склад та активізували у цих умовах тренувальний процес, пов'язаний як із формуванням максимального емоційного патріотичного підйому спортсменів і тренерів, так і з фізичним удосконаленням здібностей та проявом бажання до підвищення своєї майстерності та покращення спортивного результату [9].

Це підтверджують виступи наших легкоатлетів, таких, як Ярослава Магучіх, яка напередодні встановила світовий рекорд зі стрибків у висоту та стала олімпійською чемпіонкою, а також Ірина Геращенко та Михайло Кохан, які посіли треті місця на Олімпійських іграх в стрибках у висоту та метанні молота. Олег Дорощук – 6 місце в стрибках у висоту, Марина Бех-Романчук – стрибки у довжину та низка інших спортсменів. Тим самим, основна підготовка вже напередодні Олімпійських ігор (протягом року) інтенсивно проводилася за кордоном: це Польща, Великобританія, Туреччина, Данія, Португалія, Чорногорія, Франція, Кенія, що дало можливість якісної підготовки до стартів чотириріччя [5-9].

Мета дослідження. Удосконалення організації процесу підготовки легкоатлетів збірної команди України до Олімпійських ігор, чемпіонатів світу та Європи.

Завдання дослідження

1. Визначити якісну складову результативності виступів збірних команд України з легкої атлетики на Олімпійських іграх: XXXI – Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 2016; XXXII – Токіо, Японія 2020; XXXIII – Париж, Франція, 2024).

2. Виявити основні перспективні напрями організації тренувального процесу у системі підготовки спортсменів легкоатлетів збірної команди України.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, узагальнення передового практичного досвіду, бесіди з провідними тренерами, вивчення протоколів та календарів змагань.

Результати дослідження та їх обговорення. Розглядаючи якісну складову підготовки, ми визначили, що виїзд збірної команди України у Ріо-де-Жанейро у 2016 налічував 78 спортсменів, відібраних у команду, які виконали нормативи, що в середньому відповідають нормативам майстра спорту міжнародного класу (табл. 1).

Таблиця 1

Результати виступів українських легкоатлетів на XXXI Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейро (Бразилія, 2016)

Місце	Прізвище, ім'я	Результат
	жінки	
Біг 100 м		
19	Погребняк Наталія	11.32
40	Стуй Христина	11.57
-	Повх Олеся	DQ
Біг 200 м		
15	Погребняк Наталія	22.81

39	Бризгіна Єлизавета	23.28
60	Строгова Наталія	23.69
Біг 400 м		
28	Бібік Ольга	52.33
-	Земляк Ольга	DQ
-	Олішевська Юлія	DQ
Біг 800 м		
14	Прищепа Наталія	1:59.95
48	Ляхова Ольга	2:03.02
-	Лупу Наталія	DQ
Біг 100 м з бар'єрами		
21	Плотіцина Анна	13.12
32	Шкурат Оксана	13.22
37	Яновська Олена	13.32
Біг 400 м з бар'єрами		
9	Тітімець Анна	55.27
20	Колесниченко Олена	56.77
22	Ткачук Вікторія	56.87
Біг 3000 м з перешкодами		
19	Шаталова Марія	9:30.89
Марафонський біг 42 км 195 м		
33	Котовська Ольга	2:34:57
66	Станко-Клименко Світлана	2:42:26
87	Легонькова Наталія	2:46:08
Стрибки у висоту		
10	Геращенко Ірина	1.93
18	Левченко Юлія	1.92
19	Окунєва Оксана	1.89
Стрибки із жердиною		
13	Килипко Марина	4.55
Стрибки у довжину		
18	Корнута Анна	6.37
30	Луньова Анна	6.15
-	Бех-Романчук Марина	NM
Потрійний стрибок		
19	Саладуха Ольга	13.97
27	Цихоцька Руслана	13.63
Штовхання ядра		
28	Голодна Ольга	16.83
35	Облещук Галина	15.81
Метання диска		
14	Семенова Наталія	58.41
Метання молота		
21	Новожилова Ірина	66.70
27	Климець Ірина	62.75
30	Золотухіна Наталія	56.96
Метання списа		
17	Дерун Катерина	60.02
19	Гацько-Федусова Ганна	58.90
Багатоборство		
25	Касьянова Анна	5951
-	Фьодорова Аліна	DQ
Спортивна ходьба 20 км		
19	Боровська Надія	1:33:01
21	Кашина Інна	1:33:15
46	Мирончук Валентина	1:38:20
Естафета 4х100 м		
-	Повх Олеся, Погребняк Наталія, Ремень Марія, Бризгіна Єлизавета	DQ
Естафета 4х400 м		

-	Логвиненко Аліна, Бібік Ольга, Мельник Тетяна, Земляк Ольга	DQ

Місце	Прізвище, ім'я	Результат
	чоловіки	
Біг 200 м		
52	Смелик Сергій	20.66
64	Бодров Ігор	20.86
Біг 400 м		
29	Бутрим Віталій	45.92
Марафонський біг 42 км 195 м		
20	Сітковський Олександр	2:14:24
30	Олефіренко Ігор	2:15:36
48	Русс Ігор	2:18:19
Стрибки у висоту		
3	Бондаренко Богдан	2.33
4	Проценко Андрій	2.33
16	Яковенко Дмитро	2.26
Метання диска		
23	Нестеренко Микита	60.31
32	Семенов Олексій	55.35
Метання молота		
11	Виноградов Євген	74.11
Метання списа		
5	Косинський Дмитро	83.95
Багатоборство		
-	Касьянов Олексій	DNF
Спортивна ходьба 20 км		
16	Дмитренко Руслан	1:21:40
35	Главан Ігор	1:23:32
40	Коваленко Назар	1:24:40
Спортивна ходьба		
18	Будза Сергій	3:53:22
39	Банзерук Іван	4:11:51
-	Главан Ігор	DNF

Аналіз результатів виступів показав, що із 78 спортсменів, які були відібрані для виступу на Іграх, лише вісім легкоатлетів потрапили до п'ятнадцятки кращих, і лише спортсмен Богдан Бондаренко приніс одну бронзову медаль зі стрибків у висоту [1; 3; 6; 9].

Аналізуючи результати виступів на іграх в Токіо, які проходили у 2021 році, внаслідок причин, які не залежали від організаторів змагань, було відібрано 47 спортсменів. Критерій відбору залишався таким самим. Усі 47 спортсменів на попередніх змаганнях у чемпіонатах України виконали норматив, який дозволив їм виступ на Олімпійських іграх. Таким чином, оцінюючи якісну складову виступу спортсменів, ми визначили, що з 47 спортсменів тільки 11 легкоатлетів збірної команди України потрапили до числа 15-ти кращих. Лише одна учасниця збірної команди України Ярослава Магучіх зайняла третє місце та принесла Україні бронзову медаль (табл. 2) [1; 6; 9].

Таблиця 2

Результати виступів українських легкоатлетів на XXXII Олімпійських іграх у Токіо (Японія, 2020)

Місце	Прізвище, імя	Результат
	жінки	
Біг 400 м		
39	Мельник Тетяна	54.99
Біг 400 м з бар'єрами		
5	Рижикова Ганна	53.48
6	Ткачук Вікторія	53.79
36	Миколенко Марія	57.86
Біг 3000 м з перешкодами		
33	Стребкова Наталія	9:49.15
Марафонський біг 42 км 195 м		
42	Прокоф'єва Євгенія	2:36:47
-	Михайлова Дарина	DNF

-	Калюжна Вікторія	DNF
Стрибки у висоту		
3	Магучіх Ярослава	2.00
4	Геращенко Ірина	1.98
8	Левченко Юлія	1.96
Стрибки з жердиною		
5	Килипко Марина	4.50
16	Гладійчук Яна	4.40
Стрибки у довжину		
5	Бех-Романчук Марина	6.88
Потрійний стрибок		
21	Саладуха Ольга	13.91
Штовхання ядра		
26	Голодна Ольга	17.15
Метання диска		
31	Семенова Наталія	54.28
Метання молота		
21	Климець Ірина	68.29
30	Новожилова Ірина	59.85
Спортивна ходьба 20 км		
19	Сахарук Марія	1:34:04
27	Шевчук Ганна	1:36:27
43	Оляновська Людмила	1:40:20
Естафета 4х400 м		
9	Климук Катерина, Логвиненко Аліна, Ткачук Вікторія, Рижикова Анна	3:24.50

Місце	Прізвище, ім'я **чоловіки**	Результат
Біг на 200 м		
25	Смелик Сергій	20.53
Марафонський біг 42 км 195 м		
-	Городиський Богдан-Іван	DNF
-	Нижник Микола	DNF
-	Сітковський Олександр	DNF
Стрибки у висоту		
14	Проценко Андрій	2.25
Стрибки у довжину		
-	Мазур Владислав	DQ
Штовхання ядра		
30	Мусієнко Ігор	19.56
Метання диска		
20	Нестеренко Микита	60.95
Метання молота		
4	Кохан Михайло	80.39
20	Піскунов Глеб	73.84
Спортивна ходьба 20 км		
49	Лосев Іван	1:33:26
52	Забуженко Едуард	1:39:38
Спортивна ходьба 50 км		
25	Закальницький Мар'ян	4:02:53
39	Літанюк Валерій	4:14:05
-	Банзерук Іван	DNF
Змішана естафета 4х400 м		
13	Барабанов Микита, Климук Катерина, Логвиненко Аліна, Погорілко Олександр	3:14.21

Розглядаючи якісну складову виступів збірної команди України в Парижі у 2024 році, звертає на себе увагу те, що збірна команда України, порівняно з Іграми в Ріо-де-Жанейро, була втричі меншою за своїм складом, а у порівнянні з Токіо – вдвічі меншою. Серед 26-ти спортсменів, які виступали на Іграх, 11 зайняли почесні місця з першого по п'ятнадцяте, з яких троє принесли Україні медалі (Ярослава Магучіх – перше місце, Ірина Геращенко та Михайло Кохан – треті місця) (табл. 3) [1; 6; 8; 9].

Таблиця 3

Результати виступів українських легкоатлетів на XXXIII Олімпійських іграх в Парижі (Франція, 2024)

Місце	Прізвище, ім'я	Результат
	жінки	
Біг 400 м бар'єрами		
14	Рижикова Ганна	55.65
39	Ткачук Вікторія	59.40
Стрибки у висоту		
1	Магучіх Ярослава	2.00
3	Геращенко Ірина	1.95
-	Левченко Юлія	NM
Потрійний стрибок		
11	Бех-Романчук Марина	13.98
28	Корсун Ольга	13.06
Метання молота		
26	Климець Ірина	66.95
Спортивна ходьба 20 км		
14	Оляновська Людмила	1:29:55
17	Сахарук Марія	1:30:12
20	Собчук Олена	1:31:12

Місце	Прізвище, ім'я	Результат
	чоловіки	
Біг 400 м		
36	Погорілко Олександр	45.71
Стрибки у висоту		
6	Дорощук Олег	2.31
12	Лавський Владислав	2.15
-	Проценко Андрій	NM
Штовхання ядра		
22	Кокошко Роман	19.36
Метання молота		
3	Кохан Михайло	79.39
Метання списа		
15	Фельфнер Артур	81.84
Спортивна ходьба 20 км		
40	Главан Ігор	1:24:52
Змішана марафонська естафета (42 км 195 м) спортивна ходьба		
17	Банзерук Іван, Оляновська Людмила	3:01:50
Змішана естафета 4х400 м		
14	Погорілко Олександр, Мельник Тетяна, Даниленко Данило, Шостак Мар'яна	3:15.51

Отже, результати виступів спортсменів збірної команди України були більш успішними. Слід відмітити, що основні передумови цієї результативності були закладені у виступах спортсменів Ярослава Магучіх, Ірина Геращенко, Михайло Кохан, Юлія Левченко, Марина Бех-Романчук, Олег Дорощук, Владислав Лаєвський та інші, на різних великих змаганнях перед Олімпійськими іграми [1; 5; 8].

Емоційно-психологічна сумісність тренерського складу збірної команди України зі спортсменами була на найвищому рівні. Вона стимулювала максимальну працездатність згуртованого колективу, що надалі дало можливість повністю реалізуватися спортсменам під час виступів на Олімпійських іграх у Парижі, показати спортивні результати світового рівня, що свідчить про правильність вибору тренерами основного алгоритму процесу підготовки та розроблених моделей реалізації всіх функціональних систем спортсмена до моменту виступу у фіналі Олімпійських ігор [9].

Враховуючи невідповідність виступу спортсменів та загальний склад команди, необхідно вдосконалювати систему відбору, що має базуватись на олімпійських нормативах, які потрібно виконати спортсменам. Але це має бути ближчим до Олімпійських ігор (основного старту чотириріччя), що слугуватиме основою до вдалого виступу на Олімпійських іграх і гарантією відсутності втрати спортивної форми, максимальною працездатністю усіх систем організму спортсмена [1-4].

Використовувати наукові дані, які характеризують найвищу працездатність спортсмена, визначають місце проведення навчально-тренувальних зборів, кліматичні зони, час проведення тренувальних занять, інтенсивність тренувань, відновлення спортсмена та суперкомпенсацію усіх систем організму до основних виступів [1; 2; 3].

Висновки. Розглядаючи наведені передумови підготовки спортсменів збірної команди України з легкої атлетики до Ігор Олімпіади, слід зазначити, що основні якісні складові результативності виступів спортсменів збірних команд є методологічно правильним підходом особистих тренерів спортсменів, які загалом показали практично кращі спортивні результати на Іграх, що доводить правильність впливу тренерів збірних команд як на особистих тренерів спортсменів, так і на самих спортсменів. Це підтверджується тим, що в меншій команді з 26 осіб, завойовано найбільше олімпійських медалей, а напередодні Ігор було встановлено світовий рекорд зі стрибків у висоту.

Результати досліджень свідчать, що успіх залежить не від кількісного складу команди, а від якості знань, умінь та розуміння ситуаційного становища як тренерами, так і спортсменами, в яких перебуває Україна, честь якої вони захищали на Олімпійських іграх у Парижі.

Враховуючи успішний виступ на XXXIII Олімпійських іграх у Парижі (Франція, 2024 р.) і готуючись до XXXIV Ігор у Лос-Анджелесі (США, 2028 р.), необхідно на початку тренерському складу розробити алгоритм підготовки як збірних команд, так і особистих тренерів спортсменів, вказати основи та послідовний зв'язок усіх видів підготовки (фізичної, технічної, тактичної, морально-вольової). При правильному застосуванні у тренувальному процесі спортсмен підвищить свою працездатність, результативність і гарантовано підійде до основних змагань до наступного чотириріччя у передбачуваній хорошій спортивній формі.

Література

1.Бобровник В. І., Ткаченко М. Л., Пугачов Д. О., Колот А. В. (2023). Аналіз результативності виступів спортсменів на Олімпійських іграх та чемпіонатах світу з 2008 по 2023 рік з бігу на середні дистанції (800, 1500 м). Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023; 12(172): 28-41. DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.12(172).05.

2.Бобровник В. І., Совенко С. П., Колот А. В. Легка атлетика: теорія і методика тренерської діяльності: підручник: у 2 кн. / [За заг. ред. В. І. Бобровника, С. П. Совенка, А. В. Колота]. Київ: Олімпійська л-ра; 2023. – Кн. 1. – с. 643-646.

3.Платонов В. М. Науково-методологічні дослідження у фізичній культурі і спорті, фізичній терапії, ерготерапії, туризмі: колективна монографія за результатами завершених у 2019 році наукових досліджень і розробок: у 4 т. / [за ред. Є. В. Імаса, О. В. Борисової, І. О. Когут] // Структура та зміст етапу безпосередньої підготовки спортсменів до головних змагань року (Олімпійських ігор, чемпіонатів світу) / [під заг. ред. В. М. Платонова]. – Київ: Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2020. – Т. 4. – с. 35-62.

4.Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування. – Київ: Перша друкарня. – 2021. – с. 468-473.

5.Посилання з мережі інтернет на календар змагань Європейської легкоатлетичної федерації https://www.european-athletics.com/home/calendar.

6.Посилання з мережі інтернет на календар змагань Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій https://worldathletics.org/competition/calendar-results.

7.Посилання з мережі інтернет на календар змагань Федерації легкої атлетики України https://uaf.org.ua/calendar-flau/.

8.Посилання з мережі інтернет на сайт Діамантової ліги https://paris.diamondleague.com/paris/.

9.Посилання з мережі інтернет на сайт Національного олімпійського комітету України https://noc-ukr.org/olympic/games/parizh-2024/.

References

1.Bobrovnyk V. I., Tkachenko M. L., Puhachov D. O., Kolot A. V. (2023). Analiz rezultatyvnosti vystupiv sportsmeniv na Olimpiiskykh ihrakh ta chempionatakh svitu z 2008 po 2023 rik z bihu na seredni dystantsii (800, 1500 m) [Analysis of athletes' performances at the Olympic Games and World Championships from 2008 to 2023 in middle distance running (800, 1500 m)]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M P. Drahomanova. Seriia 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport). 12(172),* 28-41. Retrieved from https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.12(172).05 [in Ukrainian].

2.Bobrovnyk, V. I., Sovenko, S. P., Kolot A. V. (Editor). (2023). Lehka atletyka: teoriia i metodyka trenerskoi diialnosti [Athletics: theory and coaching methods] (in 2 books). Kyiv: Olimpiiska literatura [in Ukrainian].

3.Platonov V. M. (2020). Naukovo-metodolohichni doslidzhennia u fizychnii kulturi i sporti, fizychnii terapii, erhoterapii, turyzmi: kolektyvna monohrafiia za rezultatamy zavershenykh u 2019 rotsi naukovykh doslidzhen i rozrobok [Scientific and methodological research in physical culture and sports, physical therapy, occupational therapy, tourism: a collective monograph based on the results of scientific research and developments completed in 2019] Ye. V. Imas, O. V. Borysova, I. O. Kohut (Ed.) //

Struktura ta zmist etapu bezposerednoi pidhotovky sportsmeniv do holovnykh zmahan roku (Olimpiiskykh ihor, chempionativ svitu) [Structure and content of the stage of direct preparation of athletes for the main competitions of the year (Olympic Games, world championships)]. (Vols. 1-4). Kyiv: Natsionalnyi universytet fizychnoho vykhovannia i sportu Ukrainy [in Ukrainian].

4.Platonov V. M. (2021). Suchasna systema sportyvnoho trenuvannia [Modern system of sports training]. Kyiv: Persha drukarnia [in Ukrainian].

5.Posylannia z merezhi internet na kalendar zmahan Yevropeiskoi lehkoatletychnoi federatsii [Internet link to the European Athletics Federation competition calendar]. Retrieved from https://www.european-athletics.com/home/calendar [in English].

6.Posylannia z merezhi internet na kalendar zmahan Mizhnarodnoi asotsiatsii lehkoatletychnykh federatsii [Internet link to the competition calendar of the International Association of Athletics Federations]. Retrieved from https://worldathletics.org/competition/calendar-results [in English].

7.Posylannia z merezhi internet na kalendar zmahan Federatsii lehkoi atletyky Ukrainy [Internet link to the competition calendar of the Ukrainian Athletics Federation]. Retrieved from https://uaf.org.ua/calendar-flau/ [in Ukrainian].

8.Posylannia z merezhi internet na sait Diamantovoi lihy [Internet link to the Internet to the Diamond League website]. Retrieved from https://paris.diamondleague.com/paris/ [in English].

9.Posylannia z merezhi internet na sait Natsionalnoho olimpiiskoho komitetu Ukrainy [Internet link to the website of the National Olympic Committee of Ukraine]. Retrieved from https://noc-ukr.org/olympic/games/parizh-2024/ [in Ukrainian].

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03(189).06

УДК: 796.062.4:355.237.3

Бойко С. С.
ад'юнкт навчально-наукового інституту
фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій
Національний університет оборони України, м. Київ
https://orcid.org/0009-0005-3809-2590

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ ДЕРЖАВ–ЧЛЕНІВ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО АЛЬЯНСУ

Бойко С. С. Теоретико-методичні засади оцінювання фізичної підготовленості військовослужбовців збройних сил держав–членів Північноатлантичного альянсу. У статті проаналізовано теоретико-методичні засади оцінювання фізичної підготовленості військовослужбовців збройних сил держав–членів Північноатлантичного альянсу. Проаналізовано та узагальнено науково-методичну літературу з проблеми дослідження фізичної готовності військовослужбовців збройних сил держав–членів НАТО. Наголошено на необхідності розроблення новітнього підходу до оцінювання фізичної підготовленості військовослужбовців, що враховує постійне зростання обсягу фізичних навантажень під час російсько-української війни. Розкрито сучасні особливості підготовки військовослужбовців розглянутих держав–членів Північноатлантичного альянсу з урахуванням засобів і методів відповідної інтенсивності й обсягу навантажень. Досвід науковців країн–партнерів України буде корисним для утворення сучасної системи оцінювання фізичної підготовленості військовослужбовців до військово-професійної діяльності. Реформування і трансформація системи оцінювання фізичної підготовки дадуть змогу отримати необхідну інформацію про фізичний стан військовослужбовців, допоможуть швидко й оперативно приймати оптимальні рішення для підвищення результативності фізичної підготовки.

Ключові слова: *бойова готовність, військово-професійна діяльність, збройні сили, оцінювання, тести, фізична готовність, фізична підготовленість, функціональна підготовленість.*

Boiko Serhii. Theoretical and Methodological Bases for Assessing the Physical Readiness of Military Personnel of the Armed Forces of the North Atlantic Alliance Member States. *The article examines the theoretical and methodological foundations for assessing the physical readiness of military personnel serving in the armed forces of NATO member states. It analyzes and synthesizes scientific and methodological literature on the topic, focusing on the physical readiness requirements specific to military operations in contemporary conditions. The study emphasizes the urgent need for developing a new approach to evaluating the physical readiness of servicemen and women. This need is particularly pressing due to the increasing physical demands placed on military personnel during the ongoing russian-Ukrainian war. The article highlights the evolving nature of military training and the importance of tailoring it to the diverse characteristics of each NATO member state. Special attention is given to the intensity and volume of physical loads required for military effectiveness, as well as the unique training practices utilized in different countries. By examining the methodologies and experiences of scientists and military experts from Ukraine's partner nations, the study identifies valuable insights that can contribute to the creation of a modern and comprehensive system for assessing physical readiness. Reforming and transforming physical fitness assessment systems are presented as essential steps for improving military performance. Such systems provide critical data on the physical condition of servicemen and women, enabling military leadership to make timely and informed decisions to optimize physical training. The ultimate goal is to enhance the efficiency and effectiveness of military and professional activities, ensuring that personnel are fully prepared for the demands of*